

FÜGGETLEN HAJDUSÁG.

A HAJDUVÁRMEGYEI FÜGGETLENSÉGI és 48-as PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

<p>Előfizetési árak : gész évre 8 kor., félévre 4 kor., negyedévre 2 kor. Egyes szám ára 16 fillér. Hirdetések egyezség szerint közöltnak. Nyilvántartás szerint 30 fill.</p>	<p>Főszerkesztő: Dr. JUSTH JÁNOS. Felelős szerkesztő és laptulajdonos: BOR JÁNOS.</p>	<p>Meg elegendik hetenként egyszer szombaton este. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Füg. és 48-as Kossuth-kör, hova a lap szellemi és anyagi részét illető megkeresések küldendők. Kéziratok vissza nem adatnak.</p>
---	---	--

A Kossuth minisztérium létjogosultsága.

Irta: *Lázár Pál* orsz. képviselő.

Sok szó esik arról, hogy vajjon jogosult-e a függetlenségi pártnak azon állásfoglalása, hogy a koalíció által vállalt feladatok megoldására csak egyedül és csak Kossuth kabinet alatt vállalkozik, igen-e, vagy nem?

Mielőtt e kérdést megvilágítanók és eldöntenők, előbb azon kérdést kell tisztába hoznunk, hogy jogosult-e a mai parlament, amely a koalíció jegyében született, arra, hogy más, mint koalíciós kabinetet támogasson, kövessen. Aki a parlamentárizmusnak alapelveivel tisztában van, az e kérdésre egyszerűen azt fogja válaszolni, hogy a mindenkor kormány létjogosultsága egyesegyedül attól függ, hogy támogatja-e a többség, igen, vagy nem? A parlament pedig mindig olyan kormányt támogat, mely az ő programját követi. Ezen egyszerű megállapítás nem elégti ki azonban a 67-es sajtót, amely úgy érvel, hogy miután a mostani képviselőháznak tagjai, mint a koalícióhoz tartozó jelöltek léptek fel és választási küzdelmeikben a koalíciót támogatni óhajtottak,

polgároktól lettek megválasztva, az ő mandátumuk csak is arra szól, hogy koalíciós kormányt támogassanak és a mai parlament létjogosultsága megszűnik, amint a koalíció maga felbomlik.

Szembeötlő és könnyen bebizonyítható, hogy a felállított tétel hamis és így a levont konzekvenciák sem állják meg a sarat. Az ország és a választó polgárok ismerik a függetlenségi pártot, ismerik az alkotmánypártot, a néppártot, ismerik a nemzetiségi pártokat, talán a pártonkívülit is, de koalíciós pártot soha senki nem ismert. Ilyen nem is létezett, el nem is képzelhető, mert ahhoz, hogy a koalícióból párt alakuljon, ahhoz előbb a koalíciós pártok fúziója volna szükséges!

A kerületek tehát pártok szerint választottak. A régi aerában is előfordult, hogy például nemzetiségi kerületekben a függetlenségi pártot támogattak egy szabadelvűt csak azért, hogy a nemzetiségit legyűrjék és fordítva is elég eset fordult elő a nélkül, hogy bárki is kétségbe merete volna vonni az illető képviselő pártállását. De különben is nem jó a 67-eseknek ezt a kérdést feszegetni. Alig van a mai parlamentnek olyan függetlenségi képviselője, aki az ő támogatásuknak köszönhetné mandátumát, míg az alkotmánypárt, vagy

a néppárt alig mondhatná el ezt magáról. Azt nem hiszem, hogy volna olyan függetlenségi párti képviselő, aki azon ígéretnek köszönheti mandátumát, hogy ő sohasem fog függetlenségi párti többséget követni.

Igaz, hogy mi függetlenségiek, úgy, mint az alkotmánypártiak és a néppártiak is egy közös program kerestülvitelére vállalkoztunk. Ezen program alapján dolgoztunk eddig együtt a többi pártokkal és nem a mi bűnünk, ha a többi párt ezen programot most cserben hagyja.

Közös programunk sarkalatos pontja. amely a koalíciós pártok az 1905. évi képviselőházi feliratban megrögzítettek, hogy megegyezünk azon törekvésben, hogy tényleg életbeléptessük a külön vármegye területet és önálló hitelrendszerünket.

Közös megállapodással kötöttük meg az osztrákokkal a kiegyezési törvényt és közös megaláztatással járultunk hozzá ahhoz, hogy a kvóta felemeltessék csak azért, hogy biztosítsuk az önálló banknak 1911. január 1-én való felállítására nézve az ország szabad kezét.

S most, midőn itt az ideje annak, hogy beváltssuk a nemzetnek közösen tett ígéretet, a 67-esek nemcsak hogy megtagadják a közösséget, hanem még azon

TÁRCZA.

Köszöntő vers

Papp Elek 25 éves képviselői jubileumára

Irta: és a kabai ünnepen előadta: *Benedek János*, orsz. gyűll. képviselő.

Virúl még a rózsza a hervatag ágon,
Van még magyar ember ezen a világon.
Kinek szive arany, kinek szava eskü,
Ki magyar, csak magyar testestül-lelkestül.
Mint a kristálypatak, oly átlátszó tiszta,
Nyilt egyenes, akár a kabai pusztá,
Aki jól ismeri tolláról a gémet:
S halálig azt hajtja, hogy hunczut a német.

Alföld! édes hazám gazdag Kanaánja,
Durva göröngyében kincset rejtő bánya,
Drága örökségünk, tele éléstárunk.
Oltalmazó, őrző erős sziklavárunk;

Mert védi e várat győzhetetlen őrség,
Béke időn munkás, hadisorban hős nép.
Te ringó kalászos, délibábos róna:
Hol akadna magyar, ha még itt se vóna.

S ki védné, ki óvna a hon ősi jussát,
Hogyha nem a kúnység, hanem a hajduság?
Zászlót mi hazánkért mennyiszert bontottunk,
Hősi vért a honért mennyiszert ontottunk!
Poklokra kurgattuk a kétfejű szörnyet.
Szabad hajdu soha igába nem görnyed.
Hordják a rabigát igavonó barmok:
Eb ura! mitőlünk ezt hallja a csarnok.

Kaszás, kapás népem! csak te állsz szilárdan,
Az idők viharzó vad forgatagában.
Civódnak uraid hatalomért, konczért:
Becsületes lelked nem ismer ily rongy [czelt.

Reszket a duggazdag tömérdek javáért:
Szereted te hazád csak maga-magáért.
Nyomoruság, inség gyakorta a béred;
Hull honodért mégis verítéked, véred.

Emeld ma magasra s lengesd lobogódat,
Igazmondó szádon riadjon a szózat;
Nádudvari sikon tetétleni halmon
Csendüljön az öröm ezüstlakadalmon!
Csillogva ragyogjon mennyasszonyi pártád,
Szorits a szivedre öreg, de hív mátkád:
Minden porczikája véredből a véred,
Gyámolod és diszed, hivatott vezéred.

A kit te megszeretsz, meg van az szeretve,
Hálha még méltó is a nagy szeretetre!
A népnek, a honnak ha igazi atyja.
A kinek csak a nép minden gondolatja
Szívének az első, czéljának a végső:
Kinek a nép válla nem felvivő lépcső.

SÉRVBEN SZENVEDŐK figyelmébe ajánljuk **Schön Sándor** kezyú-, kötszer- és orvosi műszer tártát Debreczen, Piacz-utca 12. sz. Stenczinger ház, ahol a legjobb **SÉRVKÖTŐK, HASKÖTŐK, gummi görcs érharisnyák, HÁTEGYENESÍTŐK** kaphatók, esetleg mérték szerint készíttetnek. E szakba vágó javítások legpontosabban eszközöltetnek. Va lódi FRANCZIA és AMERIKAI GUMMI KÜLÖNLEGESSÉGEK.

FEKETE

MEGNAGYOBBITOTT KALAP ÉS
URI DIVAT ÁRUHÁZÁBAN KALA-
POK NYAKKENDŐK, FÉRFI INGEK,
UTAZÓ BÖRÖNDÖK,
LEGNAGYOBB VÁLASZTÉKBAN
DEBRECZEN. TELEFON 707.

abszurd tételt állítják fel, hogy miután ők nem akarják a nemzettel szemben közösen elvállalt kötelességet teljesíteni, a munkát nekünk is abba kell hagynunk.

Nem úgy jó urak! Nem így áll az alku. Mi hűen állunk elvállalt kötelességeink mellett s tántoríthatatlanul haladunk a nemzettől kitűzött és a királytól jóváhagyott cél felé: előre! Ha valaki, akit a nemzet mellénk állított, a tornyosuló nehézségektől megijed és félreáll, ám számoljon lelkiismeretével és választóival, de minket utunkban fel nem tartóztathat. Ha tehát most félre áll az alkotmánypárt, ez nem mentheti fel a 48-as és függetlenségi pártot attól, hogy egyedül igyekezzék az elvállalt kötelezettségeket beváltani.

Vagy talán az alkotmánypárt egy percig is kétségbe vonta volna a további kormányzás jogát, ha eddigi közös utunkban a néppárt félre állt volna? Ugy hiszem, hogy nem, hanem örült volna, hogy megszabadult egy mindig kötekedő és követelő kellemetlen utitársától. Nos hát, most ketten maradtak el tőlünk s ne vegyék eddigi tisztelt utitársaink rossz néven tőlünk, ha fellélegezve ujult erővel egyedül folytatjuk utunkat: előre!

Világosan áll tehát minden elfogulatlan ember előtt, hogy a koalíció felbomlása semmiféle befolyással nincs és nem is lehet a mai parlament tiszta alkotmányosságára.

Nem azért kongatja, veri a harangot,
Hogy kaparithasson javadalmot, rangot.

Tiszta magyar bort önt mindig a pohárba,
Magyar igazságot hirdet arany szája!
Feltárja a szivét, úgy járul a néphez:
Lenn és fenn kimondja mindig, amit érez.
Bejárta nem egyszer az egész országot,
S utjára, ahol járt, szórták a virágot;
Az arczok, a szivek derülnek a láttán;
Boldog, ki köszönti: édes Elek bátyám!

Hajduk, ma felétek néznek mindenünnet,
Ez a gyönyörű nap szép nemzeti ünnep.
Nemcsak kötések ezüstlakodalma,
De a magyar hűség fényes diadalma.
Maradjatok együtt új huszonöt évig,
S ha rátok e nagy nap dicssúgára fénylik:
Övezzük fejetek — félre gonddal, búval —
Buzakalászból font arany koszorúval!

A 48-as és függetlenségi párt azon programmon áll ma is, amelyen megválasztatott s így csak kötelességet teljesít, amidőn azon munkálkodik, hogy ezen program megvalósuljon.

S most vonjuk le ebből a konzekvenciákat.

Wekerle öfelségének bejelentette, hogy a kabinet szolidaritása a bankkérdésben megszűnt és ez alapon adta be az összminiszterium lemondását.

Jól tudjuk, hogy a 67-es miniszterek szívesen felállították volna a kartellbankot, ha az osztrákok szertelensége ezen terhüket meg nem húsítja. Wekerléről azt is tudják, hogy önálló magyar állami bank létesítésén is fáradozott. Ezen terve is az osztrákok ellenállásán tört meg. Így Wekerléék nem azért nem akarják az önálló bankot, mert meggyőződésük szerint ez a magyar közgazdaságra nézve káros kihatással lenne, hanem csak azért nem, mert az osztrákok ezt ellenzik. Hisz a 67-esekről fel nem lehet tételezni, hogy nem akarnák az ország önálló hitelrendszerét, mert különben nem vallották volna ezt az 1905. évi közös feliratban és különben nem fizettek volna meg a kvótaemeléssel egy olyan jogot, amelynek gyakorlása káros volna a nemzetre. Így tehát 67-esek és miniszterei csak azért lesznek hűtlenek saját programjukhoz, mert annak megvalósítását az osztrák nem engedi meg.

Mi pedig alkotmányos uton kényszeríteni akarjuk az osztrákot, hogy az általunk külön is megfizetett becsületes alkut tartsa meg. A jog, törvény és igazság a mi oldalunkon van. Aki kishitű, álljon félre a küzdelemtől, És ha van lelkiismerete, ne segítse az ellenséget.

Ha a 67-es miniszterek kijelentik, hogy nem akarnak hirdetni programjukért az osztrákokkal harczba szállni, úgy a mai viszonyok közt csakis Kossuth kabinetjének van és lehel létjogosultsága.

Papp Elek ünneplése.

Hosszu időkre fennmaradó, emlékezetes szép ünnepélyt rendezett a mult vasárnap a nádudvari kerület hazafias választópolgársága közszereletben álló érdemes öreg kurucz képviselője Papp Elek tiszteletére 25 éves képviselői működése évfordulója alkalmából. Láttunk ez ünne-

pélyen letkesedést a nemzet igazügyei és pártunk nagy elvei mellett, láttunk páratlan szeretetet és ragaszkodást egy nagy multtal dicsekvő, önzetlen hazafi irányában s hallottunk egy csodás lendülettel, izzó lelkesedéssel szárnyaló remek ünnepi beszédet, mely lélekemelő hatással volt az ünnepély további lefolyására egész közönségre. De szöjljanak maguk a tények.

Kossuth Ferencz és az országos függetlenségi párt képviselőiben Tóth János államtitkár, a függetlenségi párt alelnöke és Meskó László igazságügyi államtitkár jelent meg. Ezenkívül résztvettek az ünnepélyen dr. Bakonyi Samu, Benedek János, Csanak János, Leszkay Gyula, Bernáth Béla, Szathmáry Mór, Justh János, Kuszka István, Szabó Károly és Balogh Mihály országgyűlési képviselők.

A debreczeni, valamint a hajdumegyei függetlenségi párt küldöttségileg képviseltette magát. A debreczeni függetlenségi párt képviselőiben jelen voltak: K. Tóth Kálmán, dr. Kiss György, Kertész János, Hódy Béla, Zöldy M. János, dr. Nagy Zsigmond, dr. Juhász Nagy Sándor, dr. Sz. Szabó László, ifj. Hódy Béla, Kecskés István, Ekli József, Malatinszky Ferencz, Letzter József, Suhajda József, Horváth Ferencz. A debreczeni párt küldöttségéhez tartozott a két jelenvolt debreczeni képviselő is.

A hajdumegyei függetlenségi párt ötven tagu küldöttségét Weszprémy István pártelnök vezette. Résztvett az ünnepélyen a vármegye egész tisztikara Weszprémy Zoltán főispán és Kovács Gyula alispán vezetése alatt. Debreczenből megjelent az ünnepélyen Erőss Lajos püspök is és még sokan.

Képviseltették magukat az összes hajduvárosok. Karczagról is nagyon sokan jöttek át Szentesi Tóth Kálmán polgármester és Taposi Márton rendőrkapitány vezetése alatt. Tiszafüredről is jöttek Diószegi Mihály lelkész vezetésével. A vendégek száma meghaladta a négyszázat.

Tíz óra előtt robogott be a vonat Kabára. Az állomáson óriási néptömeg várta az érkező képviselőt. Husz fehér ruhás leányka vonult ki az állomásra a jubiláns tiszteletére. Mikor Papp Elek alakja megjelent a vasuti kocsiban, dörgő éljenzés hangzott fel. Itt Dávidházy János kabai esperes fogadta, szép szavakat in-

BÉSZLER ÉS DÁVID

vaskereskedése

Debreczen Piacz-utoza 7. (Veesev-ház)

Eredeti amerikai Planetjz lókapas és KULTIVÁTOR. Legjobb eszköz Kukoricza, dohány, és SZÖLŐ megművelésére

tézve hozzá. Papp Elek könnyekig meghatva válaszolta:

— Isten áldja meg az én választókerületemet.

Aztán felharsant a cigányzene, majd Papp Elek felindulását leküzdve, barátságosan köszöntötte a vendégeket és választóit.

Aztán megindultak a kocsik. A képviselőt mindenfelé éljenzés fogadta. Tíz óra volt, mikor a menet, melyet a lovasbandérium nyitott meg, a városháza előtti térre ért. Itt már ember-ember hátán tolongott a pódium körül. Mikor Papp Elek képviselőtársai társaságában megjelent, szünni nem akaró lelkes éljenzés keletkezett. Pár perc múlva, még mielőtt az ünnepély megkezdődött volna, az eső cseperegni kezdett.

A tágas nagy térség érdekes látványt nyújtott. A nemzetiszín zászlókkal díszített pódiumot 4—5 ezer főre menő tömeg állta körül. Körös körül félkör alakban a banderisták álltak fel.

A jubileum a választói gyűlés keretében folyt le. Dobi Sándor pártelnök nyitotta meg a gyűlést, ismertette a nap jelentőségét. Ünnepnap, szent nap ez a mai — mondotta. — A függetlenségi eszmének ünnepnapja. Azoknak az eszméknek, melynek zászlóját Papp Elek 25 éven keresztül egyetlen egyszer sem engedte porba hullani. Beszédét azzal a kívánsággal fejezte be, hogy az Isten Papp Eleket sokáig tartsa meg a függetlenségi zászló diadalára, a haza javára, a választókerület örömeire. Egyben Kiss Ferenczet felhívta ünnepi beszéde megtartására.

A szívből jövő szavakat hatalmas éljenzés kísérte. Azután Kiss Ferencz püspökadányi lelkész, egyházkerületi tanácsbíró az ünnepi szónok beszélt csodás lendülettel, izzó meggyőződéssel, óriási hatás mellett. A gyönyörű beszéd így hangzott:

Népet nemzetté, országot hazává csak anyagi függetlenség s polgári szabadság avat fel. A honalapítástól máig a magyar nemzet lelke előtt e kettős cél lebegett, mint szent eszmény, s vezette őt a megpróbáltatások sötét éjjelén tűzoszlopban, a siker, diadal, nemzeti nagyság verőfényén enyhe felhőként borulna rája. Már nomád életéből magával hozta a szabadság ősz szerelmét s a polgárisulás minden képességét s az ellenséges idők minden mostohasága sem tudta a magyart, e testvértelen patakok. beolvasztani idegen népek zagyva óceánjába.

Faji öntudata, a tűzhely, a falu, a hazaszeretete, minden szabadelvű áramlat s intézmény iránti fogékonysága, az elnyomatások korában eszményeihez csaknem vallásos hűsége, a küzdelemben bátor helytállása, a csatákban hadi erényei, a békében józan munkássága biztosították számára a 2-ik ezeresztendő rája virradását.

Elmereng lelkem, ha a letűnt év emlékein révedez. Örömtől gyul ki, mint a hórebhegyi csipkebokor, midőn dicső idők nagy eseményei vetnek lobbot előtte, fáján borong el vesztett csaták, megfojtott remények, könnyfakasztó csöndes temetőin

s szégyen pirba borul gyáva korok, korcs utódok önfelédlt dolgainak égető emléken; de a dicsőfényen, a fájó könnyön, a szégyenpíron át is egy felemelő érzést tör fel keblemben, „és áldom az Istenemet, a miért én is magyar vagyok.“

Feltűnnek lelkem előtt, akik régen voltak, az ezerév előtti párduczos hősök, kik elindulnak ismeretlen földjükből hazát keresni s vérökkel szentelik meg e drága hon minden rögét, hogy ha a fiak elfelejtenék a haza nevét, a rög beszéljen nekik hazaszeretetről, régi dicsőségről s végig rohanva ezeresztendő eseményeinek káprázatos térein, csodálatában megáll s leborul az utolsó határkőnél, a te sirodnál Kossuth Lajos, te Mózes az ígélet földjén, te szabadító a széttört bilincsek felett, te inkarnációja mindennek, ami honfi szívnek, magyar léleknek szent és idvezítő!

Óh e multban mennyi fájdalom, szenvedés, méltatlanság, hálátlanság sebezte e nemzet szívét, de mennyi rajongás, dicsőség, önfeláldozás jelzi nyomait. E nemzet volt pártoskodó, de hazaáruló soha! Volt loyális, de csuszó-mászó nem; volt felkelő, de orgyilkos soha; volt nagylelkű, de maga csak igazát kérte; szerette a békét, de nem félt a harctól s ha kardot rántott, kicsavarhatta kezéből az árulás vagy tulerő, de önként le nem tette! Megbocsátott mindég, de kegyelmet nem kért; követelte igaz jussát, de nem koldult soha; volt elnyomva, de megalázva nem; volt rab, de szolga soha! E nemzet büszkén viseli ezeréves koszoruját, de büszkén viseli ezeréves sebeit is.

Oh dicső álom; hazánk szabadsága, hányan mentek érted mosolyogva a halálba, a börtönök vak éjjelébe, a száműzetés sivár pusztáiba, kiknek elomló tetemei felett, kinyílik minden tavaszal a martíromság fehér lilioma s a honfi remény örökzöldje; mikor pattansz ki te is függetlenség piros rózsaszála . . . ?

Szent hazaszeretet, férfi kebel legnemesebb eszménye, szenvedelmink égre vivő célja, szenvedéseink egyetlen vigasza, megtört szemünk, hülő szívünk fénysugáros utolsó reménye: lobbantsd fel égi lángodat szíveinkben, ma itt ez alkalommal, midőn egy élte alkonyán álló hű szolgád, rajongó hived, buzgó apostolod homlokára tüzzük 25 éves képviselőségének évfordulója napján a polgári elismerés egyszerű, de tiszta koszoruját.

Szeretett képviselőnk, 25 évet töltöttél változhatatlan bizalom, szeretet és ragaszkodás karjain kerületünk képviselőtársaságában s mi e napon ugyanazon bizalom szeretet és ragaszkodás, de egyuttal a legmélyebb hálával érzelmeivel köszöntünk téged s szerzünk vallást arról,

hogy Te igazán bennünket képviseltél, ami elveinket, ami eszméinket, ami vágyainkat, ami óhajainkat;

hogy önzetlenséged valóban megható volt, mert te sohasem törekedtél cím, rang hatalom után csak mandátumodnak éltél s ha kértél, ha zörgettél, pedig de sokat kértél, hiszen nincs kerületedben senki; ki

közvetlen vagy közvetve azoknál érdekelve ne lett volna, sohasem magadnak kértél, hanem mindég másnak, mindég nekünk, ami közdolgainknak, ami magán bajainknak; hogy az előzékenységnek, a szolgálatkészségnek példája valál, ki tőlünk nem vártál semmit, csak bizalmat s te adtál mindég, amire szükségünk volt;

hogy igaz, hű és jóbarát voltál, testvér, apa mindnyájunknak, ki nekünk mindég csak örömet, előnyt, sikert szerezte, míg mi téged mindég csak terheltünk;

hogy mindig a mienk voltál; kapud, szived nyitva, munkaerőd, közbenjárásod készen állott ur és szolga előtt, hogy személyt soha nem válogattál az utolsó párt ép úgy barátságodra méltattad, mint közülünk az elsőket.

Jól esik elmondanunk ma azt is, hogy te voltál, aki e 25 év alatt talán legtöbbet tettél a függetlenségi eszme terjesztésére, erősítésére, mikor pártod szavára hosszú éveken át utban voltál, harcot vívtál ma az ország egyik szélén, holnap a másik határon, hogy mindenütt lelkesíts, buzdíts, — ki értett ahhoz nálad jobban — s mindég egy zászlóval kezdedben, mindég egy igével ajkadon: a Kossuth Lajos nagy nevével, a Kossuth Lajos szent elveivel! s hogy az ország legutóbb éppen a függetlenségi pártnak adott többséget, bizony abban a te 25 éves lankadatlan buzgóságodnak oroszlánrésze van!

S ha ennek daczára mai ünnepünk még sem zavartalan, örömünk mégsem teljes, te fájlalod, tudom, legjobban. Hazánk egén megint sötét felhők tornyosulnak s onnan jönnek megint a megszokott uton, alkotmányunk, papírvoltára ismét nagyon élénken emlékeztetnek bennünket; a parlamentárizmus, a többségi elv csőd előtt áll; az anyagi függetlenség kulcsa, az önálló bank pusztá nevével is váltságot szül. Hogy itt állunk és így állunk országut, nem te vagy az oka, hanem oka a mi négyszázéves átkunk: Bécs s ami ezeréves átkunk: a pártoskodás, az egymás meg-nemértése.

Midőn a kerület legjobb kívánságait akarom tolmácsolni: azt kérem Istentől, engedje neked megérni a felhők elvonulását, a nap felragyogását, a nap, a szabadság, függetlenség napjának magyar égen kigyulását, hogy honfi szived utolsó sóhajával mondhatod el egykoron: Mostan bocsásd el Uram a te szolgádat békeséggel, mert látták az én szemeim az önálló magyar állam felséges eszméjét megvalósulva. Adja meg Isten hazafiui hű munkássága jutalmául földön már a te idvezüléset!

Hozzátok pedig polgárok, hadd intezzem örök intelmül, e mai ünnep visszhangjául a 48-adiki budai polgárik indulójának e szavait:

„Rendszeretet, polgári erény,
Béke legyen szent jelszavatok
Ámde zavarja garázda meriny,
Megzabolásra erős karotok,
Vállat a vállhoz s a nap alatt
Nincs mi ledöntse e sziklafalat
Éljen a hon s az alkotmány.“

Kiss Ferencz szavai után perczekig tartott a taps és lelkes éljenzés és a szónokot perczekig ünnepezték, köszöntették, gratulálták. Benedek János lépett zután a pódiumra. Csengő rimekben, gyönyörű verssorokban köszöntötte Papp Eleket olyan frappáns hatás mellett, hogy az első versszakasz után, mely úgy végződik, hogy „mégis huncut a német”, perczig nem tudott szóhoz jutni. Ez a hatás számtalanszor megismétlődött és a végén egy óriási taps és éjenviharban olvadt össze. Költő aligha ért el még ilyen közvetlen sikert, verssoroknak aligha volt még ilyen lelkes hatásuk. A magyaros zamatu, igaz érzéseket megörökítő verset egyébként mai lapszámunkban közöljük.

A következő szónok Meskó államtitkár volt.

— Kossuth Ferencz, kit országos gondok akadályoztak lejövetelében, küldött ide, hogy megmondjam Önöknek, hogy ő is szívvel-lélekkel velünk van, velünk érez és velünk ünnepel. Én magam szíves örömmel jöttem az Önök ünnepére és jól esik látnom azt a mély érzést, ragaszkodást, szeretetet, mely a kerületet ünnepezték képviselőjével, az én kedves barátommal, Papp Elekkel összeköti. Ugy képzelem ezt a viszonyt, mint a gyűrűt, mint a drágahövet, melyet magába foglal az arany és ketten képezik a gyűrűt. A nádudvari választókerületnek Papp Elek a drágaköve és a választók, a karika-arany hűséggel, szeretettel, ragaszkodással veszik körül. Papp Elek rá is szolgál erre a szeretetre és ragaszkodásra. Az ő neve aranybetűkkel lesz beírva a függetlenségi törekvések lapjaira. Papp Elek Kossuth Ferencz azon katonái közé tartozott és tartozik, kik, ha a függetlenségi eszme érdekeiről volt szó, nem ismertek sem akadályt, sem fáradságot. Amerre Papp Elek járt, beszélt, lelkesített, ott biztosította a függetlenségi eszmék diadalát. Kossuth Ferencz éppen ezért teljes tisztelettel és elismeréssel viseltetik iránta. De kötelességem meghajtani az országos függetlenségi párt elismerésének lobogóját is azaz a kívánságssal, hogy a magyarok istene adjon a magyar hazának, a függetlenség pártjának sok olyan férfit, mint Papp Elek; s olyan törhetetlen, ernyedetlen harczost; akkor nemsokára bekövetkezik az az idő, mikor a függetlenség, a nemzeti önállóság rózsája tejes pompájában fog virítani.

Meskó László után Weszprémy Isván a megyei függetlenségi párt elnöke a megyei párt nevében üdvözölte Papp Eleket és méltatta azokat a nagy munkásságokat, melyeket Papp Elek a vármegyei pártélet fejlesztése terén fejtett ki.

Majd dr. Juhász Nagy Sándor ügyvéd, a debreczeni függetlenségi és 48-as párt jegyzője zajos éljenzés közepett lépett az emelvényre és a debreczeni függetlenségi párt devében átnyújtotta Papp Eleknek a párt üdvözlő iratát.

Juhász Nagy Sándor ugyancsak a debreczeni függetlenségi párt nevében me-

leg üdvözetet mondott a nádudvari választókerület magyar népének is, mely képviselőjének személyéhez hűséges szeretettel viseltetik s a függetlenségi eszméhez rendíthetetlenül ragaszkodik.

Ugy üdvözölte Papp Eleket, mint a jövő küzdelemnek a múlt 25 éve alatt kipróbált bajnokát, aki az új nemzedéknek példét mutat a nemes elhűségre, a nép szeretetére és a magyar függetlenség kivívására.

Azután Papp Elek emelkedett szólásra. Meghatva kezdte szavait Papp Elek:

— Öszinte szeretet és tisztelet hangján fejezem ki azon kitüntetéset, melyben engem részesítettek. Jól tudom, hogy a mai ünnep nem jelent mást, mint hogy Papp Elek ma is az, ami volt. És most ünnepélyes fogadást teszek, hogy az fogok ezután is maradni, ami most. Jól esik azt tapasztalni, hogy Önök szeretetet és becsülést éreznek irántam, mert ebből azt látom, hogy hiven teljesítem kötelességeimet. A mai idők nagyon nehezek, de ahol az őserő, a kitartás, a nagy eszméhez való ragaszkodás megvan, mint Önöknél, ott a poklok ördöge sem tud erőt venni. Magamról szólva: vezérszerepre nem vágytam, de mint közkatona megálltam helyemet...

Majd így fejezte be beszédét:

— Arra kérem minden választót, hogy a 48-as zászló mellett tartson ki továbbra is hűséggel. Csakis így virulhat ki a magyar önállóság. Verje meg az Isten azt a magyart, aki a magyar függetlenség és önállóság ellen még gondolatban is vétetni mér. Az Isten önöket sokáig éltesse! (Hosszantartó lelkes éljenzés, taps.)

Most következett az ünnepély legszébb jelenete. Boldizsár Zsigmond jegyző emelkedett szólásra és elmondta, hogy a választókerület polgársága méltó és örök emléket kívánván Papp Eleknek emelni, alapítványt tesz, melyre már eddig is több mint 1000 korona gyűlt össze. Az alapítvány kamataiból a kerület elemi iskolás növendékeit látják el hazafias irányú történelmi művekkel és olvasmányokkal. A könyveket mindig márczius 15-én fogják a megjutalmazandóknak kiosztani.

Az alapító levél felolvasása után felállott Papp Elek és rövid szavakban kijelentette, hogy az alapítványhoz a maga részéről 2000 koronával járul hozzá. Ez a szép nemes tett nagy lelkesedést keltett. Még felolvasták az üdvözlő sürgönyöket, mire az elnök a gyűlést berekesztette. A gyűlés a Hymnusz hangjaival ért véget.

A vendégek ezután felmentek a városházára, hol a község villásreggelivel várta őket. A városházán a vendégeket Boda József kabai főjegyző fogadta, kinek üdvözlő szavaira Meskó László államtitkár válaszolt.

Délben a vendégek és választók tiszteletére 2500 terítékes társasbéd volt hét óriási sátorban. A fősátorban gyűltek a képviselők és a vendégek, a többi sátorban a választók községei szerint. Papp Sándor főjegyző mondta az első hivatalos felköszöntőt Papp Elekre, a másodikat Kovács Gyula alispán a nádudvari kerület

polgárságára és Papp Elekre, a harmadikat Nábráczky István főszolgabíró a vendégekre s a negyediket Bélteky Lajos ref. lelkész a kormányra s annak jelenlevő képviselőire Tóth és Meskó államtitkárokra. Tóth államtitkár nyomban válaszolt és nagy tetszéssel fogadott szavakban fejtegetve a nemzet nehéz, nagy küzdelmeit, Kossuth Ferencz és az orsz. füg. és 48-as párt üdvözetét és jókívánatait tolmácsolta Papp Elek előtt. Szabó Károly és Bernáth Béla orsz. képviselők kerületeik részéről szólaltak fel. A jelenlevő Eröss Lajos püspököt szép szavakban Boldizsár Zsigmond pártjegyző köszöntötte fel, mire nagy figyelem mellett Eröss püspök szólalt fel és éltette Papp Eleket. Beszéltek még: K Tóth Kálmán debreczeni lelkész, Szentesi Tóth Kálmán karzagi polgármester, Bathó János kir. közjegyző, Doby Sándor pártelnök és végül az ünnepelet. Ezután felolvasták az érkezett mintegy 400-ra menő sürgönyt és üdvözlőlevelet.

Kossuth Ferencz pártvezér a következő sürgönyt küldte Papp Elekhez:

Legnagyobb elismeréssel és meleg barátsággal üdvözöllek, mint aki párthűség és fáradhatatlan párttevékenységnek, törhetetlen hazafiságnak sok évig mintaképe voltál. Szeretettel üdvözlöm hűséges választóidat is. Legyetek még sok évig összeforrva.

Kossuth.

Justh Gyula távirata így hangzik:

Öszinte nagy sajnálatomra nem jelenhetek meg jubileumodon. Ez uton küldöm tehát szívből lövő jókívánságaimat. Huszonöt év előtt lettünk mindketten képviselők, mely hosszú idő alatt azonban büszkén mondhatom az egyetértés köztünk teljesen zavartalan volt és kívánom, hogy Isten segítségével sok számos éven keresztül az is maradjon.

Justh Gyula.

Üdvözeteket küldtek többek között Wekerle, Darányi, Apponyi, Günther miniszterek. Mezőssy és Szerényi államtitkárok, gróf Zichy Géza v. b. t. t. A tetétleni nagybirtokos Thaly Kálmán v. b. t. t. gróf Almássy Imre főispán s a magyar köz és politikai életnek csaknem minden számottevő egyénisége. A remekül sikerült ünnepeknek a késő éjszakai órák vetettek véget.

Balmazújváros öröme.

Lapunk volt az első, mely hírül adta a Semsey-birtok parcellázását és eladatását a balmazújvárosiaknak. Természetes, hogy a hír nyomán nagy érdeklődés keletkezett s napok óta egyébről sem beszélnek, mint a nagyjelentőségű királyi döntésről. A balmazújvárosiak hangulatát legjobban visszatükrözik az itt közölt következő sorok:

Tek. Szerkesztő ur!

Becses lapjának a „Független Hajduság”-nak f. évi június hó 12-én megjelent számában „A Semsey-birtok jövője” czímen közölt, bennünket balmazújvárosiakat érdeklő

hir felett érzett határtalan örömeinknek, hálnak és hűséges alattvalói hódolatunknak a magasztos királyi tényért szabadjon b. lapjában kifejezést adnunk.

Szinte hihetetlen, váratlanságában a csodával határos, jelentőségében kiszámíthatatlan felséges uralkodónknak atyai gondoskodása, melylyel a Semsey-hitbizomány sorsáról a mi javunkra határozott! Legszebb álmainknak valóráváltát, már már elcsüggedt reményeink megújódását jelenti a felséges akarat e megnyilatkozása, mely 13 ezer hűséges magyar alattvaló szemébe ragyogtatta meg az öröm könnyeit, dobogtatta meg hálaltelt szívét s kulcsolta esdeklő imára kezeit, hogy a nemzetek Istene szeretve szeretett királyunkat, atyai jósaú uralkodónkat megáldja, ékesítse fel minden testi lelki jóval, hogy ragaszkodó népe még sokáig részesülhessen jósaú uralkodásainak áldásaiban!

A megváltás tényét, egy boldogabb, szebb jövő hajnalhasadását látjuk, üdvözöljük ama rendelkezésben, mely a községünkben létező egészségtelen birtokelosztási viszonyok orvoslását czélozza. Községünk határa 45 ezer katasztrális hold, melyből 5 ezer nehányszász hold a 13 ezer lelket számláló lakosságé, 39 ezer holdnál több a nagybirtok, közte a Semsey Andor 18 ezer holdas hitbizománya. Meggyőzőbben nem tárhatja fel népünk nyomoruságának, elégtelenségének okait semmi ékesszólás, mint ezek a számok. Pedig ez a mi népünk ügyes, szorgalmas, takarékos, józan, de hiába, mind e kiváló tulajdonságai, ha az uralkodó rendszer, az adott birtokviszonyok haladásának útját állják, törekvéseit lenyűgözik. Addig kértünk, könyörögtünk, ha végre meghallgatásra találunk, de süket fülekre találtunk, pedig csak azt kértük, hogy kisebb-nagyobb parcellákban haszonbérbe bírassa a lakosság azt, amit most 4-5 nagybérli bír. S míg a józanabbak csüggedten kezdtük feladni a reményt, hogy kérő szózatunk felénk tudja fordítani földesuraink szívét, lehet-e csudálkozni, ha a kevésbé mérsékeltet, a hitet, hazát s fennálló társadalmi rendet tagadó lelketlen szociálista agitátorok karjai közzé hajtotta mostoha sorsa, reménytelen, nyomorult helyzete!

Am a tuláradó öröm közepett állapotunk meg a hír vétele után, hogy az illetékes tényezők figyelme felénk fordult. A mostani bölcs földmivelésügyi kormányzat jó akaratú figyelmét nem is kerülhették ki a mi viszonyaink, hogy pedig sietve sietett megragadni ez a kormányzat az első kínálkozó alkalmat a helyzet sanálására, az ismert a gyengébbek felsegélyezését czélzó birtokpolitikájának áldásos következménye.

Vajha örömeink ne lenne korai s ne sikerülne azt megrontaniok azon keveseknek, kiknek a Semsey hitbizomány parcellázása önző érdekeit veszélyezteti. Nagyokkal, hatalmasabbakkal állunk szemben, kik — mint a cikk írja — meg fognak kísérelni minden utat és módot a királyi elhatározás megváltoztatására s a jövő kormányok mindenikének ajtaján kopogtatni fog a megváltoztatás kísérlete. Am akkor a nemzet ítélőszéke elé visszük ügyünket, hogy beléte-

kintve nehéz viszonyainkba, tegyen ítéletet szabad-e rendszernek, kormányzatnak jönnie, mely ily kegyelmes királyi elhatározást, ily bölcs kormányzati intézkedést megmásít hasson!

Mély hódolattal borul le Balmazújváros község népe a felség atyai jósaú előtt s hálaltelt szívvel adózik annak az államférfiúi bölcseségnek, mely a korona elhatározásának illetén irányt mutatott!

Balmazújváros, 1909. június 17.

Dobi András mk.

a balmazújvárosi függ. és 48-as párt elnöke.

H I R E K.

— **Justh Gyula** képviselőházi elnök, kit a helybeli függ. és 48-as párt a holnapi beszámolóra meghívott, értesítette a pártvezéreket, hogy a politikai helyzetre való tekintettel sajnálattal nem jöhet le Szoboszlóra. Egyben üdvözlét küldte az egész választó polgárságnak.

— **Dr. Justh János** orsz. gyűl. képviselő a holnapi beszámolóra ma este félhét órakor városunkba érkezik. Kiséretében érkeznek dr. Dezső és Kállay Tamás orsz. gyűl. képviselők, kik a holnapi beszámolón szintén megjelennek.

— **A holnapi beszámolón** megjelenik Kovács Gyula alispán, Papp Elek orsz. gyűl. képviselő, ki a reggeli 7 óras vonattal érkezik és minden valószínűség szerint a megyei függ. és 48-as párt elnöke Veszprémi István. A választókerülethez tartozó községekből is valószínűleg többen eljönnek. Az intéző bizottság a héten öt ízben ülésezett és igazán nagy és terhes munkát végezt az erdőbeli bankett rendezése körül.

— **Ádám János** pártelnök, városi házépítéstartó 10 nap óta betegesen fekszik. A házépítéstartó teendőiben ez idő szerint Jeges János közárnyagám helyettesíti.

— **Hajdumegyei Takarékpénztárral egyesült** Önszegélyzöszövetkezet jun. 24-én csütörtökön d. e. 10 a Hajdumegyei takarékpénztár helyiségében rendkívüli közgyűlést tart.

— **Hajdúvármegye közigazgatási bizottsága** június 14-én tartotta havi rendes ülését Weszprémi Zoltán főispán elnöke alatt. Sajnos, hogy lapunk szüktere miatt ez alkalommal részletes tudósítást nem közölhetünk az ülésről.

— **Elhunyt megyei tisztviselő.** Sepsy Dezső vármegyei árvaszéki ülnök 25 évi hivatali szolgálat és hosszas betegeskedés után Debreczenben elhunyt. Temetése jun. 20-án lesz Debreczenben a róm. cath. egyház szertartása szerint.

— **A H. Szoboszlói Takarékpénztár** felügyelő bizottsága jun. 15-én ülést tartott.

— **A dalegylet működő kara** szerdán a működési szezon bezárása alkalmából bucsulakomát tartott, melyen vendégekpen meghívás folytán a tanítótestület tagjai is megjelentek, minthogy az nap nyertek befejezést az évrő vizsgálatok is. A bucsu-vacsora igen kedélyes hangulatban folyt le.

— **Juniális.** A városi dalárda a szoboszlói nőtlen ifjúsággal együtt június 26-án szombaton este a város erdejében balyu mulatságot rendez, amelyen Zöldy Marci is hegedülni fog. Kedvezőtlen idő esetén a mulatság a Kaszinó termeiben fog megtartatni. A tavaszon a helybeli fiatalságnak még mulatsága egyáltalában nem volt, így elképzelhető, hogy mily nagy érdeklődés nyilvánul e juniális iránt.

— **Kulin Imre** kir. törvényszéki elnök szerdától kezdve a mai napig a hajdúszoboszlói kir. járásbíróság ügykezelését

megvizsgálta s mindenben a legnagyobb megelégedésének adta kifejezést. Kulin elnök tiszteletére csütörtökön Gerstner Miksa kir. járásbíró, pénteken Lengyel Imre nyug. kir. táblai bíró és ma Padrah Sándor kir. közjegyző adtak ebédet.

— **Magyarország vármegyei és városai** országos monografia társaság igazgatósága közeleb. Hajdúvármegye és illetőleg volt Hajdukerület monografiájának megírását tűzte ki czéljául s kérvényt intézett a vármegye közönségéhez, amelyben a mű előállítás költségeihez hozzájárulásként 2000 koronát kér, s egyideűleg megbizta Mórítz Zsigmond segétszerkesztőt, hogy a további munkálatok megkezdéséhez a szükséges lépéseket tegye meg. Alispán a helyi hatóságot felhívta, hogy a tájékozódás s esetleges adgyűjtés czéljából megjelenő segétszerkesztőt eljárásában támogassa, s segítségére legyen kutatásában.

— **A Vidéki Hirlapírók Országos szövetsége** jun. 28-án tartja évi rendes közgyűlést Badacsonyan déli 12 órakor. Az érdekes gyűlés a badacsonyi hegy tetjén, kint a szabad ég alatt, a hegy erdős oldalán fog megtartatni.

— **Szociális közoktatás.** Argus írói név alatt „Szociálizmus ténykedése és a hazai közoktatásügy“ címen egy kis röpiratszerű mű jelent meg e héten Plón Gyula helybeli nyomdájából, a mely ugy irányára mint tartalmára, valamint élénk s tömör előadási módjára nézve általános feltűnést keltett. A mély ellentétes eszméket eleven könnyedséggel szembeötlő módon egybeállító, ügyesen szerkesztett, mű eredeti ötletséggel lép fel a szociálizmus szertelenségei ellen, szakavatott tollal fejtegeti a munka, szabadság, egyenlőség, alkalmazkodás fogalmait. Erős mély nemzeti szellem vonul át a művön, a mely hazánkban történeti tényezőként szereplő fendalimus képviselőit a főuri kasztot s egyházi méltóságokat ugy kívánja jövő számára is biztosítani, ha a szociális reformokat megvalósítják. Ostorozza a „lábrakapott“ felfogást, amely a hivatalnoki uri pályákban látja a megélhetést. A művelt középosztály képződésére szánt intézményeknek minősíti a polgári iskolákat. Ideáljai az állami iskolák. A hazai közoktatásügyünket elítéli az ezer s ezer felekezeti iskolák gyöngeségei miatt. A lex Apponyana nem valósítható meg szinte, míg nincs meg az állami egységes tanítóképzés. A katolikus egyházat megvívja a tanítóképzés teljes elhanyagolása miatt. A szociológiát az iskolákban tanítani kívánja a tantárgyakban feldolgozva. Ha minden tekintetbe nem is osztjuk felfogását, azonban általában igen sok eredeti s megszívlelendő eszmét vet felszínre, amely különösen a tanügy előkelő munkásainak irányadóul szolgálhat.

— **Hajdumegye törvényhatósága** június 15-én rendkívüli közgyűlést tartott. Dalmy Barna közgyűl. lemondása tudomásul vétetett és állásra pályázat kiíratik. Nagy lármát csaptak a búcsóményiek a földadó kataszter kiigazításáról szóló ügyészi javaslat tárgyalásánál. A javaslat intenciója az lett volna, hogy a megyében a földnek sajnosan tapasztaltul magas megadóztatását elviselhetővé tegye. Tehát az aránytalanságokat és igazságon felüli mértéket leszállítsa. Szoboszlón Kabán stb. pl. 10 korona egyenes államadót kell fizetni egy hold föld után. A javaslatot azon a czímen nem fogadták el, hogy hát ha feljebb és nem lejjebb viszik az adót. A honvédelapítványra első helyen V. Magyar Mihályt, második helyen Fazekas Károlyt jelölték.

— **A ref. elemi népiskolák** s az áll. polg. fiúiskola évrő vizsgálati a héten folytak le. A r. kath. és izraelita elemi iskolák vizsgálati még a múlt héten lezajlottak

— **Pusztangyalháza tagosítási ügye.** Pusztangyalházának forduló gazdasági rendszer szerint művelt részére jogerősen elrendelt részleges tagosítás keresztülvitele céljából az előmunkálatok megkezdésére tárgyalási hatánapul június hó 17-ik napja tüzetett ki, a mely Bolváry Lajos kiküldött törvényszéki bíró által a városháza nagytermében meg is tartatott. A tárgyalás nagy érdeklődés közt folyt le. A nagy terem teljesen megtelt hajduszoboszlói és nádudvari birtokosokkal. Jelenvoltak a tárgyaláson: Kovács Gyula alispán pusztangyalházi közbirtokossági elnök, Dr. Czeglédy Mihály vármegyei tisztügyész, egy felmérési felügyelőségi kataszteri főmérnök, G. Tóth János polgármester, Hetey Ignác közbirtokossági ügyész. A földmérői tagosító teendőik teljesítésével Szél Ignác ajánlattevő, birtokrendezésre jogosított mérnököt bizta meg az érdekeltségi gyűlés; munkadíjban minden 1600 négyszögöles katasztrális hold után 3 korona 80 fillér állapított meg részére s a szerződés ez alapon vele meg is kötöttet és aláíratott. Megalakították a képviselői csoportok és pedig oly formán, hogy a hajduszoboszlói érdekcsoport részről az 5 holdas birtokokra Horogh Sámuel és T. Szabó Mihály, az 5—50 holdas birtokokra K. Kovács József és Décsey Lajos az 50 felüli birtokokra Kovács Gyula választottak és kérték fel, a nádudvariak részéről pedig Kiss Lajos, Kemecsei András, Virágos Mihály és Nagy Imre bizattak meg. A határjárással és a tagosító földmérő bevezetésével meg lettek bízva: a hajduszoboszlóiak részéről: Décsei Lajos, K. Kovács József, a nádudvariak részéről Kiss Lajos és Kemecsei András. A határjárás f. hó 18-án történt meg, Bolváry Lajos törvényszéki bíró jelenlétében, amelynek eszközésére a kataszteri főmérnök és G. Tóth János polgármester Angyalházára kiutaztak.

— **Karczagon Török Vincze** tiszaszlári ref. lelkészt választották meg 102 szótöbbséggel lelkésznek.

— **A VI. tizedbeli polgári kör** jun. 27-én könyvtára gyarapítására a városi erdőben táncvigalmat rendez.

— **Megyebizottsági tagválasztás.** Hajdunánáson a múlt vasárnap tartották meg a megyebizottsági tagválasztást. Az első kerületben Berencsy János dr., Sebestyén L. Miklós, Brassay Károly; a második kerületben Magyar Gábor, Vitéz József; a harmadik kerületben Vad Imre, Drávicky Imre, Péntes László, Kántor Miklós; a negyedik kerületben Péntes Miklós, dr. Csohány András, Hegedüs Géza; az ötödik kerületben Radó József, Ötvös Mihály lettek beválasztva.

— **Elhunyt megyebizottsági tag.** Demjén Lajos nádudvari földbirtokos, Doby Sándor nádudvari kerületi pártelnök és földbirtokos közeli rokona 62 éves korában Debreczenben elhunyt. Kedden temették.

— **Mezőgazdasági munkások kiüntetés.** A földművelésügyi miniszter hosszú éveken keresztül tanúsított szorgalmas és példás magaviseelkedéséért Szabó Lajos és Kovács Sámuel hajduszoboszlói földmives napszamosokat jutalmazta meg elismerő okirattal és egyenként 10 db. 10 aránnyal. G. Tóth János polgármester vasárnap szép beszéd kíséretében nyújtotta át a közgyűlés nagytermében Szabó Lajosnak a miniszteri kiüntetését, Kovács Sámuelnek pedig kedden. A megjutalmazott derék földmivesek könyekig meghatva vették át becsületes munkásságuk méltó jutalmát.

— **Dr. Katona Mihály** sárospataki homeopata orvos, ismét rendel Debreczenben f. hó 24-ikén egész nap és 25-ikén d. e 11 óráig Darabos u. 55 sz. alatt, a hol különösen tüdő és gyomorbetegségeket számosan látogatják a sikeres gyógyításairól híres orvost.

— **Gerő Dániel** mindkét háza, ahol Soltz Elemér és Derzsy Domokos laktak, azonnal kiadó vagy eladó.

— **Benyáts Emil** főtéri üzlete **Debreczenben**, kezdett kézimunkák, és hozzávaló anyagok legolcsóbb beszerzési forrása, **Harisnyakötő iparvállalata** harisnyák kötését és fejelését elvállalja.

— **A „Gazdasági Bank Részvénytársaság”** betétek után fizet 5%-ot s pedig a betét napjától számítva. Kölcsönöket folyósít 48 órán belül a legolcsóbb kamatláb mellett. A takarékosági hajlamot növelendő ingyen perselyt bocsájt bárki rendelkezésére, az abba időnkint bedobott összeget akkor, amidőn a fél óhajtja, átveszi és kamatozás mellett betétként őrzi mindaddig, míg az illető azt ki nem veszi, így fillérekből már is tekintélyes összeget gyűjtött össze.

Közgazdaság.

Az 5161. sz. tehervonatnak Mátészalkától Nyirbátorig személyszállítással berendezése. F. évi június 25-től kezdve a jelenleg Nyirbátortól Nyiregyházig személyszállítással közlekedő 5161. sz. tehervonat, már Mátészalkától kiindulól fog személyszállítással közlekedni. E vonat Mátészalkáról csatlakozással Nagykároly felől délután 1 órakor fog indulni és Nyiregyháza-ra úgy, mint jelenleg, délután 5 órakor érkezik. A részletes menetrendre nézve a kifüggesztett hirdetések nyujtanak bővebb felvilágosítást.

Oszták — magyar — keleti személyforgalom. A magyar kir. államvasutak igazgatóságától vett értesítés szerint a fenti közvetlen személyforgalomban 1906 évi október hó 1-étől érvényes díjszabáshoz folyó évi július hó 1-ével az I. sz. pótlék lép életbe, mely több rendbeli új menetárakat és podgyászviteldijakt tartalmaz. A díjszabási pótlék nevezett igazgatóság díjszabás-elárúsító hivatalában (VI. Csengery-utca 33 sz.) ötven fillérért kapható. Budapest. 1909 június hó 5-én. A kereskedelmi főosztály: Az igazgató helyett: Méhesy kir. tanácsos, főfelügyelő.

Magyar királyi államvasutak

Miskolczi üzletvezetősége.

20316—909 szám.

*) Pályázati hirdetmény.

A magyar királyi államvasutak Kál-Kápolna állomásán a vendéglői üzletre 1909. évi július 15-től számítható 5 évi időtartamra ezennel nyilvános pályázat hirdettetik.

A vendéglőt bére venni óhajtók felhivatnak, hogy szabályszerűen bélyegzett, valamint kellő bizonyítványokkal felszerelt ajánlatukat 1909. évi június 30-án déli 12 óráig a magyar királyi államvasutak miskolczi üzletvezetőség titkári hivatalához e cím alatt:

„Ajánlat a kál-kápolnai pályavendéglő bérletére 20316—909 számhoz” lepecsételt borítékban tértívny mellett nyujtsák be.

Az ajánlaton a névalírás két tanuval előttemzendő és az ajánlati összeg betűkkel is kiirandó.

Az ajánlattevő köteles a miskolczi üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál 1909 évi június hó 29-én déli 12 óráig bánatpénzképen 500 azaz ötszáz korona készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban letétbe helyezni, mivel oda posta útján külön borítékban beküldeni, mivel különben az ajánlat figyelembe vétetni nem fog. Takarékpénztári letét könyvek bánatpénzül nem fogadtatnak el.

Az ajánlattevők figyelmeztetnek, hogy az étel és italárjegyzéket a változott viszonyokhoz mértén újból fogjuk megállapítani.

A vendéglő bérletére vonatkozó feltételek a miskolczi üzletvezetőség forgalmi és kereskedelmi osztályában (II emelet 33 ajtószám) a hivatalos órák tartama alatt megtekinthetők, miért is az ajánlattevőkről feltételeztetik, hogy a feltételeket ismerik s azokat magukra nézve egész terjedelmükben kötelezőknek elfogadják.

A feltételektől eltérő ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

A magyar királyi államvasutak miskolczi üzletvezetősége fentartja magának a jogot, hogy az ajánlattevők közül tekintet nélkül az ajánlati bérösszegre, szabadon választhason.

Miskolcz. 1909 június hó 15-én.

Üzletvezetőség.

*) Utánnomás nem díjaztatik.

165881 — f. II.

Menetrendmódosítás a szépsimeczenréfi és Kassa tornai vonalon.

Folyó évi június hó 25-től kezdve a szépsimeczenréfi vonalon a jelenleg Meczenzefről délután 1 óra 34 pkor induló és Szepsibe délután 2 óra 25 pkor érkező 8513 sz. vegyes vonat Meczenzefről már délelőtt 9 óra 46 pkor fog indulni és Szepsibe

Alapított
1860. évben.

Szabott árak!

Legrégibb és legnagyobb Keztyü és kötszergyár
Debreczenben, Kistemplom mellett.
A kórházak és betegsegélyző pénztárak szállítója.

Nagy András

keztyü és kötszergyára.

Múlábak egyedüli készítője.

— Aki jó sérvkötőt
— Aki jó hashkötőt
— Aki jó ködőkötőt
— Aki jó egyenestartót

— Aki jó gummi harisnyát
— Aki jó irrigátort
— Aki jó gummi árut

olcsón akar vásárolni, az forduljon egész bizalommal személyesen, vagy levélben fenti céghez s akkor meg fog arról győződni, hogy csak jót és olcsón kap.

d. e. 10 óra 27 pkor érkezni. hol csatlakozást talál a Szepsiből délelőtt 10 óra 37 pkor Kassa felé induló vonathoz.

Az ellenirányban pedig a jelenleg Szepsiből délelőtt 9 óra 21 pkor induló 8512 sz. vegyes vonat jelzett időponttól kezdve 38 perczzel korábban, azaz 8 óra 43 pkor fog indulni és Szepsiben csatlakozni fog a Kassa felől délelőtt 8 óra 33 pkor érkező vonathoz.

Ezzel kapcsolatban a Kassa — tornai vonalon a jelenleg Kassáról reggel 7 óra 42 pkor induló 8411 sz. vonat ugyancsak június 25-től kezdve Kassáról 31 perczzel korábban, azaz reggel 7 óra 11 pkor fog indulni és Tornára délelőtt 9 óra 9 pkor érkezni.

A részletes menetrendre nézve a kifüggesztett hirdetések nyújtanak bővebb felvilágosítást.

Budapest 1909 június 8.

A forgalmi főosztály igazgatója:

Koláuyi.

Ingyen!!

Legujabb vivmányu villanyerőre berendezett gyors kávépörkölő gépemen minden vevőmnek pár percz alatt meg lesz pörkölve a kávéja

Nagy választék a legnemesebb fajakévekban.

Rafia. kékgálicz, kötöző fonal,

a legolcsóbb napi áron ajánl:

Kovács Mihály utóda

Király István

DEBRECZENBEN, Dégenfeld-tér. Tisza-ház.

Felhivás

— a t. gazdálkodó és géptulajdonosokhoz! —

Ajánlom vízmentes asztagtakaró és cséplőgépekre valz ponyvámat, szegedi kender-zsákokat, gyapjuszákokat, pobróczekat, zsák költöző és dohányzsinegeket olcsó árban

Favéges kézi kévekötőket a legolcsóbb árban számítom.

Kivánatra mintákat küldök

WIENER ADOLF

gyári raktára, ponyva és zsák kölcsön üzlete.

Debreczen, Kossuth-utca 27-ik szám.

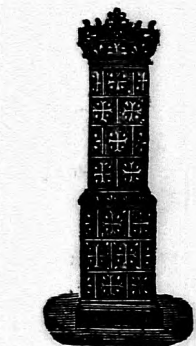
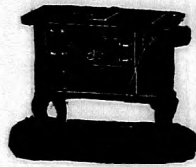
Fürdő idényre

remek választék

fürdő köpönyegek, fürdő lepedők, uszó ruhák, turista ingek, nyári paplanok, divatos harisnyák és zsebkendőkből egyszerű és diszes batiszt fehérnemű, jó mosó zefírek, kartonok és batisztokból.

Kardos László

Debreczen, Kossuth-utca 9. sz. Vászón kész fehérnemű és menyasszonyi ke-lengye üzlete.

Kovács Gyula

vaskereskedésében

Debreczenben

Bika szálloda mellett.

Nagy választékban vannak:

Takarék konyhák, főzőedények. Épület vasalások. Gazdasági eszközök, vastengelyek, tetőlemezek.

Tüskés kerítés huza'ok.

Kerti és peronoszpóra f.c.kendők.

első rangu gyártmány,

Vermorel rendszerű és kivehető szélkazánnal.

1909. évi hitelesítésű:

vas és rézsúlyok, egyensúlyok és tizedes mérlegek.

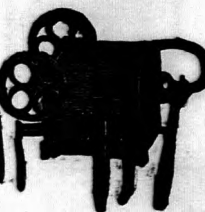
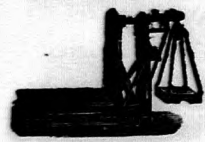
Amerikai mosógépek

legegyszerűbb és legtökéletesebb szerkezet, javítások kizárva: ára 22 forint.

Tűzálló, betörésmentes vasszekrények.

Szám	0.	0 1/2	1.	2.	3.	4.
Sulya	180	250	300	400	500	600 kg.
Ára	60.	72.	90.	102	125	150 ft.

Eperjesi esorépkályhák.

Fürdőbe Készülő Hölgyeknek

pongyolákat készen és méték után 3.50, csipkeblouzokat 1.55, 2.75, diszkötényeket, harisnyákat, férfi ingeket készen és rendelésre. Mnsó fraiczia delaineiket igen olcsó, szabott árak mellett ajánl:

Ifj. Klein Ignác

DEBRECZENBEN,
Kistemplomma szemben.

Szőlőoltvány!

Régi szőlők hiányainak pótlására	2 éves gyökerű száza	—	—	20 K
Gyökeres fásoltvány	ezre	180 K		
Gyökeres fásoltvány szépséghibával,		90 K		
Gyökeres zöldoltvány	„	160 K		
Sima zöldoltvány	„	90 K		
Gyök. riparia portalis vastag	„	32 K		
„ 2 éves „	„	40 K		
Sima riparia portalis	„	18 K		
„ „ „ vékony	„	8 K		
Gyökeres hazai nemes vessző	„	30 K		
Sima „ „ „	„	10 K		

40 legjobb fajban, teljes jótállással, azon kötelezettséggel, hogyha a küldött anyag meg nem felel, azt visszaveszem s pénzt visszaadom. — Árjegyzék ingyen. Le van benne irva a Csodaszőlő, Pozsonyi fehér Muscat Ottonel, Csabagyöngye. Hegyi borok eladása.

Borarak:

Gyöngyösi siller	—	Hl.	32 K
Visontai „	—	„	36 K
Gyöngyösi fehér asztali	„	„	34 K
Gyöngyösi fehér pecsenye	„	„	38 K
Visontai Rizling	—	„	44 K
„ Muskatály	—	„	70 K
„ vörös bikavér	—	„	70 K

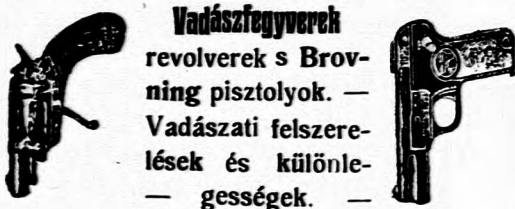
Székely I. József

Gyöngyös
Szent Urbán templom.
A legnagyobb termést biztosít

Tóth Gyula

vaskereskedése

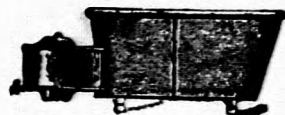
Debreczen, Piac-utca 0.

Vadászfegyverek

revolverek s Browning pisztolyok. —
Vadászati felszerelések és különlegességek. —

Lőporáruda.

Vasbutorok

fürdőkádak és konyhafelszerelések, gyermekkoszlik, konyha ellenzők

Budweiseri és honi

gyártmányu porcellán, valamint Meidingi rendszerű és folyton égő kályhák. „Rapid” gyorsfűtő betétek, mely szerkezet cserépkályhákba alkalmazva a szobát egy félóra alatt felmelegíti.

Minden iparághoz való angol és francia szerszámok, valamint vas, acél és fémanyagok legjutányosabb bevásárlási forrása.

Képes árlap ingyen bérmentve.

Menyasszonyi kelengye

bevásárlása alkalmából ajánljuk dúsan elszerelt raktárunkat, a legjutányosabb szabott árakhoz.

Szines brocat-selymek a legolcsóbbtól a legfinomabb minőségig.

100—110 cm. széles fekete, virágos és sima selymek a legfinomabb minőségig.

Fekete és szines selyemkendők a legdivatosabb mintákban.

Fekete és szines plüsch, bársony és berlini kendők.

Szines kasmir- és selyem-paplanok himzett ágyneműek.

Kész teheneműek, vásznak és kanavaszok nagy választékban.

Fekete és szines divatszövetek, jó mosó velezek és flanelek.

Menyasszonyi fátyolok és koszorúk. Hajtásos és himzett elejű férfi ingek.

Szörme boák és gallérok.

Ágyterítők és függönyök nagy választékban.

Szabó Lajos fiai

vászon, divat és szőnyeg-áruház
Debreczen, Rózsa-tér, Tisza-palota
Üzletünk 1840-ben alapított.

Ananász Jamaika

R U M

Gordon Stafford & Co.

londoni cégtől,

eredeti töltésben a legfinomabb és legnemesebb

Jamaika rum, teához.

Ugyancsak nagy választék

illatszerekben,

(kimérve dekaszámra is.)

Gyógy és pipere szapanok — Szobailatosítók.

Kéz és körömápolási cikkek.

Arcz és kézkenőcsők és krémekben, kizárólagos raktár a

Központi drogéria

DEBRECZEN, Városház-épület.

ÓH JAJ!

Megfojt ez az atkóztott köhögés!

Köhögés, rekedtség

és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásúak

Egger mellpasztillái.

Az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.

Doboza 1 és 2 korona. Próbadozoz 30 fillér.

Fő- és szétküldési raktár

„Nádor” gyógyszerár

Budapest, VI. Váci-utca 17.

Kapható Hajdusoboszlón Sággy Ferencz és Barbócz Zsigmond, Kábató Boross Illés gyógyszerárjaiban.

ÉLJEN

Eggermellpasztillája csakhamar meggyógyított i

Kábató Boross Illés

Varrógépek
legjobb
beszerzési
forrása.

Gedő Adolf

ezelőtt
Schweitzer Testvérek

Külön
nagy javító
műhely
kerékpárok s
varrógépek
részére.

varrógép, kerékpár és alkatrészek nagy raktára.

DEBRECZEN, Piac-utca 56. a vármegyeháza mellett.

Legjobb gyártmányu

Kerékpárok és Varrógépek

ezeknek mindenféle alkatrészei

tulhalmozott raktár miatt 50%-al olcsóbban eredeti gyári árakon kapható.

Szolid kiszolgálás!

Paczelt János

szives tudomására hozza a n. é. közönségnek, hogy

mag és virág

üzletét

Kossuth-utczáról

Debreczen Piacz - utca
28. szám a.

helyezte át.

Ajánlja a kertkedvelő közönségnek kiültetéshez szükséghez mindennemű

virág és szőnyeg növényeket.

Kertészetének megtrikintésére tisztelettel meghívja a n. é. virágkedvelő közönséget

1909. Tavaszi árak!

1 mtr. 120 cm. Pepita szövet 40 kr. . . . .
1 mtr. 120 cm. Mode Roye szövet 65 és 70 kr.
1 mtr. 120 cm. Mélé szövet 70 kr. . . . .
1 mtr. Borduros kreton 24, 27, és 33 kr.
1 mtr. Borduros mosó delain 30, 34, és 38 kr.
Francia gypju delain 50, 54, 60 és 75 kr.
Jémosó Cosmanosi kartonok . . . . .
Batiztok, angol zephirek . . . . .
Ruha vásznak, kreppek . . . . .
Keztyük, harisnyák, ...

Chicc napernyők.

Szépe Lajosnál

Debreczenben,

Kossuth utca 6-ik szám,

Vasutasok szállítója.

Legbiztosabb szépitőszer a Bécsi és Párizsi kiállitáson aranyéremmel és diszoklevéllel kitüntetett

Fáy-féle Arc-Crém

hatása csodás!

Szépít fiatal! Legkitünőbb szer szeplő, májfoltok, pattanások és az arcbőr tisztátalanságai ellen. Egy tégely 1 kor. hozzá való „Fáy” szappan 1 korona.

Illatszerek minden illatban

1—2—3 koronás üvege.

Ugyancsak legnagyobb raktára minden bel- és külföldi gyógyszer különlegességeknek pipere cikkeknek és hasonszervi gyógyszereknek. Kapható a készítő

Grósz Nagy Ferencz

gyógyszerésznél

DEBRECZEN, Kossuth-utca 6. szám.

„Aranyegyszarvu” gyógyszertár.

Telefon 496.

Telefon 496.

Mindennemű felsőruhák festését és tisztítását szépen és jutányosan eszközli

Koncz József

gőzerőre berendezett kélmefestő és vegyszertári ruhatisztító intézete.

Főüzlet:

Arany János-u. 10.

Fiók üzletek:

Batthyány-u. 2., Vár-u. 3. sz.

a Zenede kisépülete udvarában.

Debreczen.

Visszamaradt

tavaszi férfi öltönyöket

leszállított áron áruljuk.

Grünfeld Adolf és Tsa

DEBRECZENBEN,

Kistemplom mellett (sarok-bolt).

Kerekes Kálmán fűszerkereskedése

Hajduszoboszló, Vasut-utca, saját ház.

Raktáron tartja az összes fűszernemük cikkeit, továbbá kis üstön főtt pálinkát, liquöröket,

kitünő boszniai szilvát, jó hegyi és kerti borokat.

Füstölt és paprikás szalonna, száraz kolbász és sertés hus.

Bérekocsi vállalatában naponta 1 kocsi áll a közönség rendelkezésére

Az üzlet melletti épületben egy kovácsműhelynek való helyiség kiadó.

Naponta friss virsli és Riesz féle debreczeni cukrársütemény.

DONOGÁN és SOMOSSY

Debreczen, Kistemplom-bazár.

**Megérkeztek a tavaszi divat
gyönyörű ujdonságai.**

**Női divatkelmek,
Voile de laine ruhaszövetek,
Zephir, kreton batisztok.**

Óriási választék napernyőkben!!

Lám Sándor

DEBRECZEN

Piacz és Hatvan-utca sarok.

Ajánlja

nagy választékban elsőrendű
gyártmányu szabadalmazott

jégszekrényeit

Delphin vizsűrőit,

kisebb s nagyobb háztartáshoz
megfelelő, egy- és két rekeszű
külön felül nyíló és minden kivi-
telben,

igen előnyös árakban

a tisztelt vevőközönség rendel-
kezésére.

Vigyázz!!

**Ha arany, ezüst és ék-
szerárut vásárol, hogy
azt csak szolid helyen
szerezze be.**

A j a n d é k u l

legalkalmasabb

**arany-óra, ezüst-óra
vagy ékszertárgy.**

Szegény és gazdag egyaránt meg-
találja amit keres

Szép ajándékot ép úgy vá-
sárolhat **nehány koroná-
ért,** mint sok pénzért

Halász Nándor

ékszerész és órás üzletében
Debreczen, Piacz-utca 24,
Fehérló szálló épület.

Dustartalmu árjegyzékemből különösen kiemelem a következőket:

45. szám. Valódi 14 karátos arany nyakláncz szivvel	— —	2 frt 50
81 szám. Valódi 14 karátos arany- gyűrűk	— — —	2 frt 80
236. szám. Valódi 14 karátos jegy- gyűrűk karika	— — —	5 frt —
90 szám. Valódi gyémánt gyűrűk		9 frt —
42. szám. Valódi 14 karátos arany karék	— — —	12 frt —
88. szám. Valódi 14 karátos arany brosh	— — —	4 frt 50
27. szám. Valódi 14 karátos arany kereszt	— — —	2 frt 80
21. szám. Valódi 14 karátos női arany órák	— — —	14 frt —
58. szám. Valódi 14 karátos arany órák	— — —	32 frt —
86. szám. Valódi 14 karátos arany nyakkendő tük	— — —	3 frt 50
75. szám. Valódi ezüst óra	— —	5 frt 50
196 szám. Valódi nickel óra	— —	2 frt 85
201. szám. Valódi tula óra	— —	7 frt 80
304. szám. Valódi ezüst láncz	— —	1 frt 15
414. szám. Valódi ezüst karperecz	— —	2 frt —
18. szám. Ébresztő órák	— —	1 frt 80
44. szám. Valódi 14 karátos karika függő	— — —	1 frt 60

Vidéki megrendeléseknél elegendő a szám!